

Õiguskantsler

Teie nr

Meie 18.06.2015 nr 7-4/150507/1502761

**Seisukoht õigusrikkumise puudumise kohta
Riigi õigusabi osutaja tegevus
Eesti Advokatuuri tegevus kaebuste menetlemisel**

Austatud []

Pöördusite 10.03.2015, 24.03.2015, 31.03.2015, 07.04.2015 ja 23.03.2015 minu poole ning väljendasite rahulolematust Teile riigi õigusabi korras nimetatud vandeadvokaadi abi hr Mihkel Gaveri ja vandeadvokaadi vanemabi hr Andres Veski tegevusega, samuti Eesti Advokatuuris Teie kaebuse menetlemisega. Vandeadvokaadi abi tegevust puudutate ka mulle saadetud 18.05.2015, 21.05.2015 ja 27.05.2015 pöördumistes.¹

Küsisin 30.04.2015 Eesti Advokatuuri esimehelt teavet Teie tõstatatud küsimuste menetlemise kohta advokatuuris. Advokatuuri esimees vastas mulle 26.05.2015.

Esimees selgitas, et Te ei ole advokatuurile esitanud kaebust vandeadvokaadi vanemabi Andres Veski tegevuse peale (kontrollitud andmed seoses 2013., 2014. ja 2015. aastal esitatud kaebuste osas).² Vandeadvokaadi abi Mihkel Gaveri tegevuse osas on advokatuur menetlenud kolme Teie kaebust. Esimees lisas vastusele koopiad Teie kaebustest, vandeadvokaadi abi seletuskirjadest, samuti aukohtu otsustest.

Esimene kaebus

- 1) 02.12.2014 esitasite kaebuse vandeadvokaadi abi tegevuse peale;
- 2) 04.12.2014 palus advokatuur esitada vandeadvokaadi abil omapoolsed kirjalikud selgitused;
- 3) 16.12.2014 esitas vandeadvokaadi abi omapoolsed selgitused;
- 4) 08.01.2015 aukohtu istungil arutas aukohus esitatud kaebust ning otsustas mitte algatada aukohtumenetlust seoses distsiplinaarsüüteoetunnuste puudumisega.

¹ Liidan avaldused varasematega ega algata nende alusel uut menetlust.

² Advokatuuri seadusega on Eesti Advokatuurile antud pädevus teostada järelevalvet küsimuste üle, mis puudutavad õigusabi osutamise seadusele vastavust, eetilistust ja kvaliteeti (AdvS § 3 lg 1 p 2). Kui leiate, et vandeadvokaadi vanemabi tegevuses oli puudusi, on Teil AdvS § 16 lg 1 järgi võimalus pöörduda kaebusega advokatuuri poole.

Teine kaebus

- 1) 03.02.2015 esitasite kaebuse vandeadvokaadi abi tegevuse peale;
- 2) 06.02.2015 palus advokatuur esitada vandeadvokaadi abil omapoolsed kirjalikud selgitused;
- 3) 12.02.2015 esitasite täiendava kaebuse;
- 4) 16.02.2015 palus advokatuur esitada vandeadvokaadi abil omapoolsed kirjalikud selgitused seoses täiendava kaebusega;
- 5) 18.02.2015 esitas vandeadvokaadi abi omapoolsed selgitused;
- 6) 25.02.2015 esitas vandeadvokaadi abi täiendavad selgitused;
- 7) 26.03.2015 aukohtu istungil arutas aukohus esitatud kaebusi ning otsustas mitte algatada aukohtumenetlust seoses distsiplinaarsüüteoannuste puudumisega.

Kolmas kaebus

- 1) 16.04.2015 esitasite kaebuse vandeadvokaadi abi tegevuse peale;
- 2) 21.04.2015 palus advokatuur esitada vandeadvokaadi abil omapoolsed kirjalikud selgitused;
- 3) 21.04.2015 esitasite täiendava kaebuse seoses vandeadvokaadi abi tegevusega;
- 4) 28.04.2015 palus advokatuur esitada vandeadvokaadi abil omapoolsed kirjalikud selgitused seoses täiendava kaebusega;
- 5) 02.05.2015 esitas vandeadvokaadi abi omapoolsed selgitused;
- 6) 14.05.2015 esitasite täiendava kaebuse seoses vandeadvokaadi abi tegevusega.

Kolmanda kaebuse osas ei olnud advokatuuri aukohus mulle vastamise ajaks veel oma otsust teinud.

Advokatuuri seaduse (AdvS) § 3 lg 1 p 2 järgi on Eesti Advokatuuri pädevuses järelevalve advokatuuri liikmete kutsetegevuse ja kutse-eeetika nõuete täitmise üle. Vastavalt AdvS § 15 lõikele 1 arutab aukohus sh advokaatide distsiplinaarsüüteoasju. Aukohus on sõltumatu organ, mis koosneb kohtunikest, õigusteadlastest ja advokaatidest (AdvS § 15 lg 3).

Õiguskantsleril on küll võimalik omalt poolt uurida, kuidas toimus riigi õigusabi osutamine ning kujundada selles osas ka oma seisukoht, kuid õiguskantsleri sellise menetluse järelmiks saab olla üksnes pöördumine Eesti Advokatuuri poole soovitusel või ettepanekuga viia läbi omapoolne järelevalve menetlus (ÕKS § § 35¹ lg 2). Eesti Advokatuuri järelevalve tulemusena on aga võimalik määrata advokaadile kergema karistusena noomitus ning raskema karistusena advokaadi advokatuurist väljaheitmise (AdvS § 19).

Olete korduvalt palunud oma pöördumistes, et kontrolliksin Teie ja vandeadvokaadi abi väidete tõepärasust ning seda, millised olid Teie suhtlemisel tekkinud tegelikud olukorrad. Paraku ei näe ma võimalust õiguskantsleri pädevusse kuuluvate menetlustoimingutega koguda vandeadvokaadi abi tegevuse osas täiendavaid tõendeid lisaks nendele, mida Eesti Advokatuur on juba kogunud ja uurinud. Mul ei ole ka põhjust pöörduda eraldi teabe saamiseks vandeadvokaadi abi poole, kuivõrd vajalikud selgitused on vandeadvokaadi abi juba advokatuurile esitanud ning nende mulle taasesitamine ei oleks eesmärgipärane. Samuti ei ole mul põhjust kahelda Teie kaebuste menetlemise õiguspärasuses Eesti Advokatuuris.

Advokatuuri esimehe vastusele lisatud dokumentidest nähtub, et advokatuur on uurinud vandeadvokaadi abi tegevuse peale 02.12.2014 ja 03.02.2015 esitatud kaebusi ning andnud Teie väidetele põhjendatud hinnangu. On mõistetav, et Teie kujutlusega mitteühtivad seisukohad tekitavad Teis rahulolematust, kuid see ei tähenda, et need oleksid meelevaldsed, ei tugineks kehtivale õiguskorrale või on koostatud sooviga riivata Teie õigusi. Mis puudutab Teie kolmanda kaebuse menetlemist advokatuuris, siis AdvS § 16 lg 3 järgi otsustab aukohus aukohtumenetluse algatamise kahe kuu jooksul, alates päevast, mil ta saab teada distsiplinaarsüüteo tunnustest. Mulle 26.05.2015 advokatuuri esimehe vastuse esitamise ajaks ei olnud Teie 16.04.2015 advokatuurile esitatud kaebusele vastamise tähtaeg veel saabunud.

Kogutud materjalidest ei nähtu, et Teie õigusi oleks rikutud. Selline seisukoht ei pruugi vastata Teie ootustele ning ilmselt soovite pöörduda uuesti kaebustega vandeadvokaadi abi tegevuse ja advokatuuri aukohtu otsuste osas. Õiguskantsleri seisukohaga mittenõustumine ei anna aga alust menetluse uuendamiseks, käesolevas vastuses toodu täiendamiseks ega muutmiseks.

Lugupidamisega

Ülle Madise